

Thứ hai ngày 22 tháng 02 năm 2021

TẬP ĐỌC

LUẬT TỤC XƯA CỦA NGƯỜI Ê-ĐÊ

Về cách xử phạt

Chuyện nhỏ thì xử nhẹ, chuyện lớn thì xử nặng; chuyện giữa những người bà con, anh em cũng xử như vậy.

Nếu là chuyện nhỏ thì phạt tiền một song, chuyện lớn thì phạt tiền một co. Nếu là chuyện quá sức con người, gánh không nổi, vác không kham thì người phạm tội phải chịu chết.

Về tang chứng và nhân chứng:

Phải nhìn tận mặt, phải bắt tận tay kẻ phạm tội; phải lấy được, giữ được guì, khăn, áo, dao,... của kẻ phạm tội. Phải khoanh một vòng tròn dưới đất, khắc một dấu trên cột nhà; nếu ở trong rừng phải bẻ nhánh cây, khắc dấu vào cây rừng để làm dấu nơi xảy ra sự việc.

Phải có bốn năm người hoặc vài ba người có mặt khi việc xảy ra. Mọi người tai đều đã nghe, mắt đều đã thấy. Có như vậy, các tang chứng mới chắc chắn.

Về các tội:

- Tội không hỏi cha mẹ:

Có cây đa phải hỏi cây đa, có cây sung phải hỏi cây sung, có mẹ cha phải hỏi mẹ cha. Đi rừng lấy củi mà không hỏi cha, đi suối lấy nước mà chẳng nói với mẹ; bán cái này, mua cái nọ mà không hỏi ông già bà cả là sai; phải đưa ra xét xử.

- Tội ăn cắp:

Kẻ thò tay ra để đánh cắp của người khác là kẻ có tội. Kẻ đó phải trả lại đủ giá; ngoài ra phải bồi thường gấp đôi số của cải đã lấy cắp.

- Tội giúp kẻ có tội:

Kẻ đi cùng đi, bước cùng bước, nói cùng nói với kẻ có tội cũng là có tội.

- Tội dẫn đường cho địch đến đánh làng mình:

Kẻ mà địch không đi được thì công, địch không ăn được thì mớm, địch không biết thì nói cho biết, làm hàng trăm dân làng bị địch bắt, hàng nghìn dân làng bị địch giết là

kẻ có tội lớn. Phải xử kẻ đó bằng dao sắc, gươm lớn và bỏ xác hẳn cho điều tha qua mồ.

Theo Ngô Đức Thịnh- Chu Thái Sơn

- Luật tục: những quy định phép tắc phải tuân theo trong buôn làng, bộ tộc,...
- Ê –đê: tên một dân tộc thiểu số sống ở vùng Tây Nguyên.
- Song, co: các đơn vị tiền cổ của người Ê –đê; hai song bằng một co.
- Tang chứng: sự vật, sự việc chứng tỏ hành động phạm tội.
- Nhân chứng: Người làm chứng.
- Trả lại đủ giá: trả lại đủ số lượng và giá trị.

Em hãy đọc nhiều lần bài “Luật tục xưa của người Ê- đê” và trả lời các câu hỏi sau:

Câu 1: Người xưa đặt ra luật tục để làm gì?

- A. Để bảo vệ cuộc sống bình yên cho buôn làng.
- B. Để mọi người nộp phạt.
- C. Để mọi người làm theo.
- D. Để mọi người sợ.

Câu 2: Kể những việc mà người Ê- đê xem là có tội.

- A. Tội không hỏi cha mẹ.
- B. Tội ăn cắp, giúp kẻ có tội.
- C. Tội dẫn đường cho địch đến đánh làng mình.
- D. Tất cả các ý trên.

Câu 3: Tìm những chi tiết trong bài cho thấy đồng bào Ê- đê quy định xử phạt rất công bằng.

- A. Chuyện nhỏ, chuyện lớn đều xử phạt như nhau
- B. Chuyện nhỏ xử nhẹ, chuyện lớn xử nặng, không phân biệt người thân quen; tang chứng phải chắc chắn , phải có người làm chứng.
- C. Tất cả mọi người đều phải chịu xử phạt.
- D. Tất cả các tội đều phạt tiền.

Câu 4 : Hãy kể tên một số luật của nước ta mà em biết.

.....

.....

.....

Câu 5: Nội dung của bài Luật tục xưa của người Ê- đê là gì?

.....

.....

.....

.....

Câu 6: Theo em luật có vai trò quan trọng như thế nào trong cuộc sống con người?

.....

.....

.....

.....

.....

